

Spis treści

1. Socjologia i społeczeństwo.....	17
Wiedza społeczna a socjologia.....	17
Wizje „naukowości” socjologii.....	23
Społeczeństwo - przedmiot socjologii.....	29
Wielowymiarowość sytuacji społecznych.....	33
Jednostka w społeczeństwie - konteksty społeczne.....	36
Socjologiczna wyobraźnia i język socjologii.....	38

Część I

AKTYWNOŚĆ CZŁOWIEKA

2. Od zachowań do działań społecznych.....	45
Zachowanie.....	46
Działanie.....	48
Czynności społeczne.....	53
Działania społeczne.....	55
3. Od działań społecznych do interakcji.....	66
Działanie wspólne, czyli kontakt społeczny.....	66
Anatomia interakcji społecznej.....	68
Cztery teorie interakcji.....	73
Od interakcji prostych do sieci interakcji.....	83
4. Od interakcji do stosunków społecznych.....	87
Interakcje powtarzalne i regularne.....	87
Od interakcji regularnej do regulowanej.....	88
Stosunek społeczny.....	89
Typy stosunków społecznych.....	94
Kontinuum przejawów aktywności ludzkiej.....	105
5. Od stosunków społecznych do organizacji.....	112
Środowisko społeczne.....	112
Krag społeczny.....	114
Konglomerat pozycji.....	116
Sekwencja pozycji.....	121
Organizacja społeczna.....	124

6. Od organizacji do struktury społecznej.....	134
Struktura jako forma społeczna.....	135
Determinacja strukturalna.....	139
Cztery aspekty struktury.....	142
Dynamika struktur.....	144
7. Od działań masowych do ruchów społecznych.....	148
Spółeczeństwo masowe.....	148
Działania masowe.....	149
Zachowania zbiorowe.....	152
Działania zbiorowe.....	155
Ruchy społeczne.....	157
Dynamika ruchów społecznych.....	165

Część II CAŁOŚCI SPOŁECZNE

8. Od wielości jednostek do grupy społecznej.....	179
Cechy grupotwórcze.....	180
Odmiany zbiorowości ludzkich.....	182
Więź moralna - treść i zasięg.....	187
Patologia więzi moralnej.....	188
Zjawisko równoczesnej partycypacji.....	190
Grupy zorganizowane	191
Sekwencja typów zbiorowości i dynamika ich krystalizacji.....	193
9. Odmiany grup społecznych.....	199
Obiektywne kryteria klasyfikacji.....	199
Subiektywne kryteria klasyfikacji.....	213
Syntetyczne typologie grup.....	219

Część III KULTURA

10. Socjologiczne pojęcie kultury.....	229
Różnorodność sposobów życia i „fakty społeczne”.....	229
Pojęcie kultury.....	233

Obszary regulacji kulturowej.....	238
„Anatomia” kultury.....	240
Uniwersalia kulturowe.....	242
Od etnocentryzmu do „politycznej poprawności”.....	244
Tradycja kulturowa.....	248
Tworzenie kultury.....	251
11. System aksjo-normatywny.....	257
Normy i wartości.....	258
Siła regulacji.....	259
Podwójna relatywizacja.....	262
Kompleksy reguł: procedury, instytucje, role.....	264
Podsystemy aksjo-normatywne: zwyczaj, moralność i prawo.....	269
Spoistość i konfliktowość systemu aksjo-normatywnego.....	274
Stosowanie się do reguł: konformizm i dewiacja.....	280
12. Świadomość społeczna.....	288
Język - instrument idei.....	288
Od świadomości indywidualnej do społecznej.....	292
Odmiany świadomości społecznej.....	295
Patologia świadomości społecznej.....	300
13. Kultura zaufania.....	308
Teorie i teoretycy zaufania.....	308
Zaufanie i nieufność: „zakłady” na temat przyszłości... ..	309
Zasadność zaufania lub nieufności.....	313
Strukturalne źródła kultury zaufania.....	318
Podmiotowe czynniki kultury zaufania.....	320
Funkcje i dysfunkcje zaufania i nieufności.....	320
Przesłanie dla praktyki.....	324

Część IV

PODZIAŁY SPOŁECZNE

14. Nierówności społeczne.....	331
Nierówność a nierówność społeczna.....	331
Dobra generujące nierówności społeczne.....	332
Idea stratyfikacji społecznej.....	336
Warstwy społeczne.....	338

Ruchliwość społeczna.....	339
Klasy społeczne.....	345
Inne nierówności dychotomiczne.....	348
15. Funkcje i geneza nierówności.....	356
Ideologie nierówności.....	356
Teorie nierówności.....	358
16. Władza i autorytet.....	369
Władza jako odmiana nierówności.....	369
Odmiany władzy.....	371
Formy legitymizacji władzy.....	376
Przywództwo.....	381

Część V

FUNKCJONOWANIE SPOŁECZEŃSTWA

17. Socjalizacja i kontrola społeczna.....	389
Zmienność społeczeństwa.....	389
Geneza ludzkiego sposobu życia.....	390
Socjalizacja: wchodzenie do społeczeństwa.....	392
Trzy wizje internalizacji kultury.....	393
Odmiany socjalizacji.....	400
Efekty socjalizacji.....	403
Słabe ogniwa socjalizacji.....	406
Granice kontroli społecznej.....	410
Przesłanie praktyczne.....	413
18. Proces instytucjonalizacji.....	417
Determinacja strukturalna a morfogeneza.....	418
Instytucjonalizacja jako odmiana morfogenezy.....	419
Innowacje i innowatorzy.....	420
Kariera innowacji.....	425
Omijanie i erozja reguł.....	429

Część VI

ZMIENNOŚĆ SPOŁECZNA

19. Zmiana społeczna, rozwój i postęp.....	437
Zmiana społeczna.....	437
Proces społeczny.....	438
Rozwój społeczny.....	440
Postęp społeczny.....	441
Losy idei postępu.....	444
Od przedmiotowego do podmiotowego ujęcia postępu... ..	447
20. Trauma zmian społecznych.....	454
Od dyskursu postępu do dyskursu traumy.....	455
Traumatogenne zmiany społeczne.....	456
Trzy poziomy traumy kulturowej.....	459
Genealogia traumy kulturowej.....	460
Czynniki pośredniczące.....	464
Symptomy traumy.....	465
Radzenie sobie z traumą.....	466
Przezwyciężenie traumy.....	470
21. Czas w społeczeństwie.....	474
Czas jako wymiar życia społecznego.....	475
Czas jako aspekt zmiany społecznej.....	478
Czas ilościowy i jakościowy.....	479
Czas w świadomości społecznej i kulturze.....	482
Kulturowa regulacja czasu.....	485
Społeczne funkcje czasu.....	487
22. Klasyczne wizje dziejów.....	493
Klasyczny ewolucjonizm w socjologii.....	495
Różne wizje ewolucji.....	498
Neoevolucjonizm w etnologii i socjologii.....	502
Neodarwinizm i socjobiologia.....	506
Teoria modernizacji.....	507
Teoria społeczeństwa postindustrialnego.....	509
Teoria cykli dziejowych w historiozofii.....	512
Socjologiczne teorie cykli.....	514
Wizja trzecia - marksizm.....	517
Marksizm po Marksie.....	521

23. Stawanie się społeczeństwa.....	526
Socjologia historyczna.....	526
Teoria podmiotowości.....	529
Trzeci poziom rzeczywistości społecznej.....	530
Idea podmiotowości w historii myśli.....	532
Historia jako realizacja i wytwarzanie podmiotowości... ..	536
24. Rewolucja społeczna.....	539
Rewolucje jako znamię epoki nowoczesnej.....	539
Pojęcie rewolucji.....	541
Przebieg rewolucji.....	543
Modele rewolucji.....	545
Teorie rewolucji.....	546
Zdefiniowana ignorancja w teorii rewolucji.....	550

Część VII

SPOŁECZEŃSTWO WSPÓŁCZESNE

25. Nowoczesność i późna nowoczesność.....	557
Pojęcie nowoczesności: historyczne i analityczne.....	558
Modele biegunowe.....	560
Osobowość nowoczesna.....	564
Krytyka nowoczesności.....	567
Co po nowoczesności?.....	570
Późna nowoczesność.....	575
26. Globalizacja.....	581
Od izolacji do globalizacji.....	581
Prekursorzy teorii globalizacji.....	586
Globalizacja kultury.....	590
Teorie globalizacji kulturowej.....	592
Cztery wizje globalizacji.....	596
Test sprawdzający rozumienie pojęć socjologicznych.....	600
Sto książek z mojej półki.....	633
Indeks rzeczowy.....	639
Indeks osób.....	649